

KANDIDATNUMMER 3050

Sidetall _____ av 14

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

1. Det geografiske området der samene tradisjonelt har bodd.

2. Den etniske folkegruppen samer.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er et stort område der de fleste samene tradisjonelt har bodd. Det innebærer de nordligste delene av Norge, Sverige og Finland og Kola-halvøya i Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på sine genetiske røtter, sitt morsmål eller sine personlige ønsker.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Siida er et lag som jaktet sammen. Siedene kunne slå seg sammen i større enigheter, vandre og etablere nye bosteder.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

De greide ^{ikke} det fordi de bodde spredt og ikke kunne organisere seg i store nok lag.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

1. Samiske barn fikk undervisning på norsk på skolene.

2. Man fikk ikke lov til å selge jord til dem som ikke kunne lese, skrive og snakke norsk. Det var en lov fra året 1902.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Det står at myndighetene skal legge forhold til at samer kan bevare sin egen kultur og sine tradisjoner.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Det er en samarbeidende organ for alle politiske organisasjonene som finnes i nordiske land og bryr seg om samenes problemer.

9. Hvilken funksjon hadde noaiden i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden var et forbindelsesledd mellom menneskene og gudene (åndene). Han var ~~en~~ helbreder, sosialarbeider og historieforteller.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var en misjonær som prøvde å kristne samer på 1840-tallet. Han hadde et konservativt syn på tro og moral, og han var mot alkohol som var et stort problem blant datidens samer.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Hun er bekymret fordi hun tror at dagens unge ikke vil ta viktige avgjørelser i tjueårene fordi de har mye tid for det etterpå.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Det er en gruppe av mennesker i tjue- og trettiårene som ikke vet hva de skal bli, hvor de skal bo og hvem de skal bo sammen med.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener at folk ^{som tilhører til} ~~den~~ denne generasjonen ^{bare} gjør ting for å ha noen prestasjoner på sine CV-er.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han forsto at utdanningen er veldig viktig for å få en god jobb.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" er perioden når man er i tjueårene, og den passer best for å lære ut drømmene sine, ifølge Junaid Khan.
2. Den perioden i livet som påvirket voksenlivet sterkere enn andre perioder, er tjueårene.
3. På midten av 2000-tallet oppsto det ordene "kidults" og "twixters" i USA.
4. Økte valgmuligheter er en følge av økt individualisering, sier Christen Kyggen.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det mindre ^{igjen} som man må gjøre i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som tar seg av dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper blir dyktighet dyrket.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret av denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har bestemt seg for å fortsette med utdanningen, gått tilbake til studiene.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston hadde blitt funnet død,
- å spille ble en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes har fått samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handle om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere hadde opplevd
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer ~~seg~~ oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale ~~er~~ er godt betalt, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva kan vil livet best by på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun lerde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, derfor kan mange av dagens tjuåringere bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (for) Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Av den grunn kan mange av dagens tjuåringere bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.*viktig – periode*Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse****Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.****Ventelister for kortreist, økologisk mat***Aftenposten*, 14. juli 2014Det er flange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»Fra oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun ~~tror~~ ^{sier} at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Stadig flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger noe rekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i en grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner oss helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, gode verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. ^{Deretter} ~~Deretter~~ halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere andre ~~latter~~ abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene også bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer overalt ~~over~~ omkring i Oslo, og er allerede på utkikk etter nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link til bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter ^{pris} ~~opp~~ på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den evige jakten på lykken.

Alle mennesker vil ha et godt liv og oppnå lykke, men det er ikke alle som ~~har~~ vet hva man skal gjøre for å bli lykkelig. Jeg tror at det første man skal gjøre er å forstå hva begrepet „det gode liv“ innebærer for ham eller henne.

For meg finnes det mange faktorer som kan gi grunnlag for lykke.

Foreksempel er det veldig viktig for meg å ha noen mennesker som forstår og støtter meg. Hvis man opplever noe spennende, blir opplevelsen enda mer fantastisk hvis man kan dele følelsene sine med sine venner eller sin familie. For å slippe å ~~være~~ være alene er det viktig å ta hensyn til andre mennesker. Hvis man tenker seg om andre og ikke tar for gitt sine forhold til ~~noen~~ nære mennesker, blir livet vanligvis bedre.

Bostedet er også en betydningsfull faktor når det gjelder det gode liv. For eksempel ville jeg ikke trives i et varmt land i Asia fordi jeg foretrekker et ganske kaldt klima. Kulturen er også viktig når man velger et sted å bo. Noen tilpasser seg ulike livsforhold uten problemer, mens andre føler seg alltid fremmede i de fleste landene.

Det er også veldig viktig å ha en god jobb. Jeg ville gjerne tjene mye penger, men det er viktigere for meg at jobben er interessant. Mange gjør feil når de velger en jobb som er godt betalt, men kjedelig. Jeg tror at hvis man har en sånn jobb, blir risikoen å bli utbrent veldig høy.

Det er avgjørende at man ikke bare drømmer, men prøver å leve ut drømmene sine. Dessverre finnes det mange folk som bruker lang tid på å planlegge sitt liv, og så forstår de at det er for sent å realisere planene sine.

Man kan konkludere at for å oppnå ^{lykken} ~~det gode liv~~ er det viktig å forstå hva slags liv man egentlig vil ha og prøve å treffe noen konkrete mål.

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3050

Date/Dato 31.07.2014

Course/Kurs ISSN 0130 Intensivt mellomkurs i norsk, fjern IT

Page/Side 2 of 2

Do not write
in this space

Man må også huske at man er sin egen lykkens smed, og det er
ingen som gjør mans liv ideelt hvis man ikke gjør det selv.